

Bezinning 238: Een grote les in nederigheid ¹

Matteus 3,1-12 = 2° adventszondag A-jaar

Het Woord

In die tijd trad Johannes de Doper op in de woestijn van Judea. Hij verkondigde: ‘Kom tot inkeer, want het koninkrijk van de hemel is nabij!’ Dit was de man over wie de profeet Jesaja sprak toen hij zei: ‘Luid klinkt een stem in de woestijn: “Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden.”’ Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij voedde zich met sprinkhanen en wilde honing. Uit Jeruzalem, uit heel Judea en uit de omgeving van de Jordaan stroomden de mensen toe en ze lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl ze hun zonden beleden.

Toen hij zag dat veel Farizeeën en Sadduceeën op zijn doop afkwamen, zei hij tegen hen: ‘Addergebroed, wie heeft jullie wijsgemaakt dat je veilig bent voor het komende oordeel? Breng liever vruchten voort die een nieuw leven waardig zijn en denk niet dat je bij jezelf kunt zeggen: “Wij hebben Abraham als vader.” Want ik zeg jullie: God kan uit deze stenen kinderen van Abraham verwekken! De bijl ligt al aan de wortel van de boom: iedere boom die geen goede vrucht draagt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen. Ik doop jullie met water ten teken van jullie nieuwe leven, maar na mij komt Iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om zijn sandalen voor Hem te dragen. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur. Hij houdt de wan in zijn hand, Hij zal zijn dorsvloer reinigen en zijn graan in de schuur bijeenbrengen, maar het kaf zal Hij verbranden in onblusbaar vuur.’

Een woord bij het Woord

Johannes de Doper kiest radicaal voor een nieuw, een ander leven dan hij te Jeruzalem leerde kennen. Hij trekt de woestijn van Judea in, nabij de Jordaan. Ook aardrijkskundig daalt hij dus af, zowat duizend meter van de heuvels in en rond Jeruzalem naar het diepste punt op aarde, nabij Jericho. Hij draagt een kleed van kameelhaar en een gordel om de lenden, net als Elia, de grote profeet. Hij eet sprinkhanen en wilde honing. In de woestijn legt hij al het overbodige af om zich te kunnen concentreren op het meest wezenlijke. Want hij weet dat Jezus komt en dat op die manier het rijk der hemelen nabij is. In zijn ogen is dat zo belangrijk, dat hij iedereen die het maar wil horen, oproept om zich toe te keren tot dat rijk.

Maar hij gaat verder in de nederigheid. Hij verwijst naar een ander, hij wijst van zich af, hij is een heenwijzing naar de Heer, die na hem komt en zoveel groter en sterker is. Zelfs de schoeisels zal hij niet bij die Heer brengen. Zelfs daarvoor, die bijzonder nederige taak, vindt hij zichzelf te klein. Doopt hij zelf met water, het doopsel van de Heer zal veel groter zijn, veel belangrijker. Want Hij doopt met de heilige Geest en vuur, een duidelijke verwijzing naar Pinksteren.

¹ Deze gebedsbezinning kwam tot stand vanuit de lectio divina-groepen van Bonheiden-Rijmenam-Keerbergen. Met dank aan de vijf en vier deelnemers die op donderdag 5 december 2013 te Keerbergen rond dit evangelie samenkwamen.

Toch belet zijn nederigheid Johannes niet om duidelijke taal te spreken, om mensen, ook hooggeplaatsten te doorzien en hun een spiegel voor te houden. Iedereen moet goede vruchten voortbrengen die overeenstemmen met het nieuwe rijk, het rijk der hemelen dat nu al is begonnen. Dat is zo ernstig dat hij er apokalyptische beelden voor gebruikt van het verbranden van bomen zonder vruchten en het kaf. Het herinnert ons eraan dat Kerstmis vieren betekent dat we Jezus verwelkomen, vol vreugde zelfs, maar dat we ook leven volgens zijn inspiratie en ethiek.

Het Woord in mijn leven

Ben ik nederig genoeg om in te schatten hoe groot Jezus Christus is? Verwelkom ik Hem vol uitbundige vreugde? Wat zijn de daden, waartoe de advent en straks Kerstmis mij nu concreet oproepen?

Bidden met het Woord

Heer,
we danken U voor Johannes de Doper,
de grote profeet, de nieuwe Elia,
die de komst van de Messias aankondigt.
Geef dat we zijn voorbeeld volgen
door te groeien in nederigheid,
door ons leven te ontdoen van het overtollige,
door ons te concentreren op het wezenlijke,
door goede daden te stellen,
die het Uw Rijk dichterbij brengen.
Geef ons Uw Zoon, Jezus Christus,
de Redder van de wereld. Amen.

© Eric Haelvoet 2013